

Husartorpet No 50, Applakullen (Aplakulla), Smålands Husarer (slutet av 1600-talet – efter 1938)

Av Ingolf Berg den 18 februari 2021

Sven Andersson var född 1729 på ryttartorpet Applakullen. Fadern hette Anders Segervall f. 1695 el. 1700, patronymikon och födelseplats okända, och modern Karin Svensdotter d. 23/1 1748. Ryttaren Anders Segervall dog 4/11 1780 i Hårestorp i en ålder av 85 år.

1760-tal: Ryttaren **Anders Seger** (f 1700), gift med Elin Nilssdr, (f 1727) med barnen Johan (f 1750) och Catharina (f 1754). Efterträds av ryttaren **Johan Berggren** (f 1742), gift med Stina Bengtsdr. (f 1749), med barnen Christina (-70), Jonas (-73), Anders (-76), Lena (-79) och Nils (-83).

- 1785: Ryttaren Johan Berggren (f 1742), gift med Stina Bengtsdr. (f 1749), med barnen Christina (-70), Jonas (-73), Anders (-76), Lena (-79) och Nils (-83).

1785–1792: Rytt. Johan Berggren (f 1742), gift med Stina Bengtsdr. (f 1749), med barnen Christina (-70), Jonas (-73), Anders (-76), Lena (-79, är död), Nils (-83), Bengt (-87, flyttat till Skåne 1800, har sonen Bengt), Carl (-90) och Magnus (-93).

1792–1808: Rytt. Johan Berggren (f 1742), gift med Stina Bengtsdr. (f 1749), med barnen dragonen Jonas (-73 – se nedan), Anders (-76), Lena -79, är död), Nils (-83), Bengt (-87, flyttat till Skåne 1800, har sonen Bengt), Carl (-90) och Magnus (-93).

Dragonen **Jonas Johansson Sund** (son till företrädaren), gift med Britta Nilssdr. (f1777) och barnen Bengt (1801-död), Stina (-02) och Nils (-05). Se nedan.

1808–1820: Dragonen Jonas Johansson Sund (1773 - 1855), gift med Britta Nilssdr. (f 1777), har barnen Stina (-02 – sjuk 1817), Britta (-03), Nils (-05), Karin (-08), Johan (-12) och Lena (-15)

1820–1831: Husaren Jonas Johansson Sund (1773 - 1855), gift med Britta Nilssdr. (f 1777) har barnen Britta (-03), Nils (-05), Karin (-08), Johan (-12) och Lena (-15). De flyttar från Urshult till Lilla Hult år 1829 med barnen Johan (-12) och Lena (-15).

Husaren **Carl Gustav Drott** (f 1798 i Nottebäck) – d 1824) inflyttar 1823 från Växjö med hustrun Anna Greta Danielsdr. (f 1797 i Furuby). De är barnlösa och husaren dör året efter inflyttningen. Den då 28-åriga hustrun flyttar hem till sin födelseförsamling.

1824 avlider husaren Carl Petter Magnusson Drott, gift med Anna Greta Danielsdr. Det fanns då tre kor, en kalv, fem får och två grisar på torpet. Källa bouppteckningar.

1825 inflyttar från Väckelsång husaren **Daniel Magnus Burman** med familj (hustrun Elin Bom, f Olofsdr., då närmast från Långasjö) till Aplakull och flyttar vidare år 1839 till nya torpet Berget under Odensjö Södregård. De har barnen Frans Adolf (-23 i Ljuder), Sofia (-27), Kristina (-29), Anna Lisa (-31), Maria (-34) och Eva (-39). Daniel Burman dör 1892 i Vrankunge Storegård, 1829 föds Kristina Danielsdr. på Husartorpet (d 1892 - Öja Sjumanslid). Föräldrarna var Daniel Magnus Burman (1801–1892) från Trollebo, Hälleberga, Kalmar län, och Elin Olofsdr. (1797–1849) från Algutsboda, Kalmar län. Som även hade barnen Frans Adolf (1823–1841) Anna Christina (1821–1821), Anna Lisa (1826–1826), Anna Lisa (d 1831) Maria (f 1834), Carl Magnus (f 1836), Eva (d 1841), Frans Gustaf och Sofia.

1840 flyttar Håkan Jönsson (f 1812 i V Torsås) från husartorpet och dit flyttar från Agnäs samma år Anders Andersson (f 1812), gift med Katarina Håkansdr. (f 1814 i Kalvsvik). De har dottern Johanna (f 1840).

1845 inflyttar Peter Karlsson (f 1818), gift med Ingrid Petersdr. (f 1822 – dotter till soldaten Wedin i Vrankunge Storegård) som arrendator av husartorpet. De hade barnen Kristina (-42), Helena (-43), Karl Fredrik (-46), Sven Magnus (48), Peter Johan (-50), Johanna (1853–1856), August (1855–1855, fyra månader gammal), August (-58), Nils Erik (-60) och Johanna (-63). De bodde tidigare, från år 1841, i det nybyggda torpet Stensholm under Vrankunge Mellangård som de själva etablerat. Inneboende i husartorpet var under åren 1848–1855 Sune Abrahamsson (f 1800 i Kalvsvik – död 1852), änkan Lisa Johansdr. (1808 i Tolg) samt barnen Peter Johan (-34), Anna (-36), Nils (1838–1854), Anders (-40), Jonas (-43), Carl Magnus (-45) och Johannes (1847–1855). Åren 1856–1860 var änkan Lisa Johansdr. (f 1808 i Tolg) inneboende med barnen Anna Sunesdr (-36, klen och sjuklig), Anders (-40), Jonas (-43) och Carl Magnus (-45). Familjen bodde under 20 års tid i Aplakullens husartorp.

Torpet innehades därefter under 23 år, mellan åren 1865 – 1888, av husaren Peter Johan Lans (f 1835 i Öjaby – d 1907) o h h Anna Stina Nilstr. (f 1836). De hade inga barn. På 1870-talet bodde rättaren på Sunannvik där, även dräng och ibland pigor med o ä barn på torpet. Tidvis fanns det olika fosterbarn från Kungsholmen i Stockholm (Stora Barnhuset) och en soldatdotter Flink. Husaren Lans med hustru bosatte sig 1888 på torpet Gränsen under Jularelycke då han blivit gratialist, dvs fått en mindre pension. År 1889 ansökte Lans om prästbetyg för att få sälja kaffe på Hultamarknaden. Lans efterträds 1888 av Carl August Petersson (f 1863), gift 1888 med Ingrid Kristina Andersdr. (f 1864). De hade dottern Kristina Otilia (f 1889). Familjen flyttade 1891 till Blädinge.

Nästa innehavare blir änkemannen sedan 1892, Johan Magni Petersson (f julafton 1860 i Öja) Han flyttar år 1897 med sina fem minderåriga barn tillbaka till sin födelseort.

1902 avlider Anders Johan Svensson (f 1863), gift med Ida Kristina Nilsson (f 1867 i Blädinge). De hade flyttat till torpet som nygifta på sommaren 1897. Innan giftermålet hade han tjänat som dräng på Nydala torp i Odensjö. De hade tre små barn, två pojkar och en flicka - den äldsta pojken Erik tre år gammal och yngsta Johan årgammal. Förstfödda dottern Hedvig dog redan 1898, knappt en månad gammal.

1903–1922 brukades Aplakullen av torparen Karl Johan Svensson (f 1878 i Kalvsvik) och hans hustru Ida (f 1878 i Vederslöv, gifta 1901). De kom närmast från Bonäs där han varit arbetare sedan 1901. År 1922 flyttar familjen med deras två döttrar Olga och Astrid till Virestad. Torpet stod därefter vakant i 7 månader innan nästa torpare tillträdde. Bor där 1905.

Mellan åren 1922 - 1938 var Per Josua Karlsson (f. 1888 i Jätsberg – d 1974 i Grimslöv), gift 1912 med Brita Kristina (f. Nilsson 1891 i Bergunda), den siste torparen i Aplakullen. Barnen var Sigrid Elisabeth (- 13) och Linnea Frideborg (-15) , som var födda i Sunnerborg, Hamneda utanför Ljungby där Per var dräng innan de flyttade till Sunnanvik som statdräng 1916. Barnen Gulli Ragnhild (-18) och Gösta Ingvar (-22) föddes där. Efter att ha varit torpare i Applakullen flyttade familjen till torpet Backen.